

Ohjelma

17:00–17:20

Hankkeen esittely, työ
Enontekiöllä sekä alustus illan
aiheisiin ja muisteluun

17:20–18:00

Muistelua ryhmissä tai itsenäisesti
osallistujamäärän mukaan

18:00–18:20

Kahvitauko

18:20–19:00

Yhteinen jakaminen

*Rakennettua ja
elettyä –*

**Kylät, talot ja tarinat
Enontekiöllä**

Porisevat porstuat ja pohjoiset kulttuurimaisemat -hanke

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

LEADER

Pohjoisin Lappi

Perustiedot

- Toteutusaika: 1.4.2024-31.3.2026 (aktiivinen toteutus 1.6. -->)
- Toteutusalue: Lapin maakunta
- Rahoittaja: Lapin ELY-keskus maaseuturahasto
- Hallinnoija: Leader Pohjoisin Lappi ry
- Kustannusarvio: 304 350,12 €
- Yhteistyökumppanit: Lapin alueelliset vastuumuseot,
koulutuskuntayhtymä OSAO, Oulun yliopisto, MTK-Lappi, paikallismuseot

Tavoitteet

- Kulttuuriperintö voimavarana kestävään elämäntapaan
- Paikallisen tiedon ja perinnön arvostus kasvaa
- Hoidetut kulttuuriympäristöt vahvistavat Lapin maaseudun veto- ja pitovoimaa
- Perinteiset kädentaidot ja paikalliset, ekologiset raaka-aineet vahvistuvat
- Verkostoitunut ja yhteistyökykyinen kulttuuriympäristöala
- Uusia toimijoita mukaan kulttuuriperintötyöhön
- Digitalisaatio parantaa tiedon saavutettavuutta ja tallentamista

Tarinat talteen ja kulttuuriympäristöt kuntoon!

Kulttuuriympäristötieto kaikkien saataville

Kulttuuriympäristö kuntoon -
illat, perinnetaitotyöpajat ja
talkoot kylillä, tiedottaminen

Kulttuuriympäristöt kylien kestävän hyvinvoinnin lähteenä

rakennusperinnön pilottikohteet,
kunnostustyöt ja aineettoman
kulttuuriperinnön tallentaminen,
oppilaitosyhteistyö

Paikallismuseot elinikäisen kulttuuriympäristöoppimisen alueellisina ja paikallisina keskuksina

toiminnan kehittäminen
pilottikohteissa

Tulossa...

- Hankkeen oma podcast; aiheena Lapin kulttuuriympäristöala sekä erilaiset kohteet ympäri Lappia
- Opas aineettoman kulttuuriperinnön keräämiseen; mitä aineettoman kulttuuriperinnön keräämisessä tulee ottaa huomioon? Opas ohjaa askel askeleelta muistitietoprojekteja suunnittelusta toteuttamiseen ja aineiston käyttämiseen.
- Vanhan talon vuosikello -webinaari: talvi
- Aineiston valmistelu hankkeen paikallismuseopilottikohteisiin
- Sompion museoreitti

Hankkeen työ Enontekiöllä

- Kohteena Granqvistin talo, paremmin tunnettu Mäkikurun talona
- Yksi vanhimmista tai vanhin Enontekiöllä säilyneistä rakennuksista
- SIIDA:n Virtuaalinen Saamenmaa -hankkeessa tehty 3D -mallinnus rakennuksesta
- Mäkikurun taloon liittyvää aineetonta kulttuuriperintöä kerätty hankkeessa

Mäkikurun talon vaiheet

Kurun tila Hetan kantatilan osa,
halotaan kahteen osaan ennen
vuotta 1810

Niilon ja Ellan tytär Maria
Johanna myy tilan pojalleen
Nestori Granqvistille vuonna
1938

Lapin sodan aikana saksalaiset purkavat
talon, mutta se jää polttamatta. Nestori
kokoa talon uudestaan samalle paikalle.

Kunnan omistuksessa.
Talon tulevaisuus jatkossa;
museokäyttö?
Rakennuksen siirtäminen?

Mäkikurun talon rakennusvuosi on
tuntematon, mutta todennäköisesti sen ovat
rakentaneet Niilo Pietari Niilonpoika Kuru (1825
– 1897) ja Ella Stina Pekantytär Kuru (Nilimaa)
(1826–1914)

Nestori muuttaa perheineen
Mäkikurun taloon, joka toimii
tilana ja kokoontumispaikkana,
jossa käy paljon talon lasten
ystäviä ja vieraita mm. Norjasta.

1970-luvulla
Mäkikurun talo jää
tyhjilleen

Miksi muistellaan?

- Identiteetin ja jatkuvuuden säilyttäminen
 - Rakennukset ja kylät kertovat tarinaa siitä, keitä me olemme ja mistä tulemme.
 - Vahvistavat paikallista ja kansallista identiteettiä.
- Historiallinen tieto ja oppiminen
 - Rakennusperinnön kautta voidaan ymmärtää elämäntapoja, arvoja, tekniikkaa ja esteettisiä ihanteita sekä niiden muuttumista.
- Yhteisöllisyys ja kulttuuriperintö
 - Rakennusperintö luo yhteisiä muistoja ja paikkoja, jotka vahvistavat yhteisön yhteenkuuluvuuden tunnetta.
 - Voi myös toimia yhteisön ylpeyden ja identiteetin lähteenä.

Rakennuksen arvo ei tule iästä, vaan rakennuksen merkityksestä yhteisöille ja yksilöille!

Tarinatupa: osio 1

- Illan ensimmäisessä osiossa jakaudumme osallistujamäärän mukaan ryhmiin, joissa muistellaan yhtä kolmesta teemasta:
 - 1. Tärkeät rakennukset
 - 2. Kylät
 - 3. Kylämaisemat
- Täyttäkää samalla muistelulomaketta, jonka kysymykset toimivat apuna muistelussa. Voitte halutessanne piirtää kylien karttoja tai rakennusten pohjapiirrosta.
- Jos ryhmällänne jää aikaa, voitte keskustella myös muista teemoista

Illan kulku: Osio 2

- Mitä rakennuksia ja kyliä ryhmissä nousi esille? Mitä asioita tai tarinoita näistä tuli esille?
- Mitä rakennuksia ja maisemia on säilynyt? Miten ne ovat muuttuneet?
- Millaista tulevaisuutta Enontekiöllä toivottaisiin rakennusperinnön osalta?
- Mitä muistelusta jäi erityisesti mieleen? Mitä olisi hyvä säilyttää tuleville sukupolville?
- Miten muistoja, tarinoita ja rakennuksia voisi jatkossa tuoda esille? Millaista toimintaa toivoisit jatkossa näihin teemoihin liittyen? (näyttely, muistelutilaisuudet, tapahtumat, Leader-hanke?)

Ota yhteyttä

@porisevatporstuat

Porisevat porstuat ja
pohjoiset kulttuurimaisemat

[www.pohjoisinlappi.fi/hankkeet/omat-hankkeet/
porisevat-porstuat-ja-pohjoiset-kulttuurimaisemat/](http://www.pohjoisinlappi.fi/hankkeet/omat-hankkeet/porisevat-porstuat-ja-pohjoiset-kulttuurimaisemat/)

Isa Tuuri
projektipäällikkö
isa.tuuri@pohjoisinlappi.fi
040 826 6620

Salla Marjakangas
projektityöntekijä
salla.marjakangas@pohjoisinlappi.fi
044 9015 100

Lue lisää!

